

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН, ПОЛІТОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ

КАФЕДРА СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА
І МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

**Сучасні проблеми
і перспективи розвитку
підприємництва та фінансово-
економічного потенціалу регіону
в умовах євроінтеграції**

ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

2 жовтня 2021 року

Конференцію організовано у межах проекту ЕРАЗМУС+
611599-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE
«Соціальне та економічне включення біженців та мігрантів
до Європейського Союзу: виклики для України»,
який фінансується з боку Європейського Союзу

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Одеса
2021

Організаційний та програмний комітет:

Горняк О. В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економічної теорії та історії економічної думки ОНУ імені І. І. Мечникова.

Якубовський С. О. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин ОНУ імені І. І. Мечникова.

Ломачинська І. А. – доктор економічних наук, доцент, заступник декана економіко-правового факультету ОНУ імені І. І. Мечникова.

Ніколаєв Ю. О. – кандидат економічних наук, доцент, заступник завідувача кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин ОНУ імені І. І. Мечникова.

Родіонова Т. А. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин ОНУ імені І. І. Мечникова.

Кифак А. О. – кандидат економічних наук, доцент кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин ОНУ імені І. І. Мечникова.

Цевух Ю. О. – кандидат економічних наук, доцент кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин ОНУ імені І. І. Мечникова.

Крючкова Н. М. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та підприємництва ОНУ імені І. І. Мечникова.

Відповідальний за випуск:

Якубовський Сергій Олексійович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин ОНУ імені І. І. Мечникова.

С 91 **Сучасні проблеми і перспективи розвитку підприємництва та фінансово-економічного потенціалу регіону в умовах євроінтеграції:** матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 2 жовтня 2021 р.) / відп. за випуск д.е.н., проф. С. О. Якубовський. – Одеса : ОНУ імені І. І. Мечникова, 2021. – 80 с.

ISBN 978-617-7326-55-6

Викладено тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні проблеми і перспективи розвитку підприємництва та фінансово-економічного потенціалу регіону в умовах євроінтеграції», яка відбулася у м. Одеса 2 жовтня 2021 року.

332.05:336:339.924(ЄС)(063)

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Герлах І. В.

ОСОБЛИВОСТІ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ
МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ПОЛЬЩЕЮ..... 5

Сокурєнко С. В.

ГНУЧКІСТЬ ОБМІННОГО КУРСУ
І РЕГІОНАЛЬНЕ ЗРОСТАННЯ В УКРАЇНІ..... 9

СЕКЦІЯ 2. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Корнєєва Ю. В., Теленик С. С.

ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ «ДОСТУПНІ КРЕДИТИ 5-7-9» 15

СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Булавка О. С.

ДО ПИТАННЯ НАУКОВИХ ПІДХОДІВ
ДО ВИЗНАЧЕННЯ ДЕФІНІЦІЇ
«ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА» 24

Тимченко К. С.

ІННОВАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
РЕСТРУКТУРИЗАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ
ВИНОГРАДНО-ВИНОРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ..... 30

СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Кватирко О. М.

КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ СУБ'ЄКТІВ
ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА
В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ:
МЕХАНІЗМИ ВИКОРИСТАННЯ..... 36

СЕКЦІЯ 5. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Бортніков Г. П., Любич О. О.

ПУБЛІЧНЕ РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ
ЩОДО СТАЛОГО ФІНАНСУВАННЯ 41

Бортніков Г. П.

РЕЙТИНГИ СТАЛОГО ФІНАНСУВАННЯ 45

Любич О. О., Пишний М. В.

СУТНІСТЬ СТАЛОГО ФІНАНСУВАННЯ 50

Матківська Г. Р.

ФУНКЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ
В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ 55

Найденко О. Є.

СВІТОВИЙ ДОСВІД ОПОДАТКУВАННЯ
СІМЕЙНИХ ДОХОДІВ 58

СЕКЦІЯ 6. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Гусєв А. О.

ТУРИСТИЧНИЙ ЗБІР В УКРАЇНІ:
ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ ТА ПОРЯДОК ОБЛІКУ 65

Кутняк С. В., Гевлич Л. Л.

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ
НАЦІОНАЛЬНИМИ ТА МІЖНАРОДНИМ СТАНДАРТАМИ .. 70

Скорнякова Ю. Б., Попков М. М.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВІДОБРАЖЕННЯ
В ОБЛІКУ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА ОТРИМАНИМИ
ВІД ЗАМОВНИКІВ АВАНСАМИ ТА ДОХОДІВ
ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ РОБІТ (ПОСЛУГ) 74

Тимченко К. С.
*аспірантка кафедри економіки підприємства
та організації підприємницької діяльності
Одеського національного економічного університету
м. Одеса, Україна*

ІННОВАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ВИНОГРАДНО-ВИНОРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Виноградно-виноробне виробництво має ключове значення для економіки країни. У зв'язку з цим будь-яка можливість збільшення його виробничої бази буде розглядатися як дія, спрямована на підвищення стійкості соціально-економічного розвитку регіону. Підвищенню ефективності виробництва винограду і продукції виноробства сприятиме поглиблення інтенсифікації їх виробництва. Вітчизняні виноградарство і виноробство мають величезний економічний потенціал розвитку.

Економічні кризи кінця ХХ – початку ХХІ століття спровокували порушення відтворювального процесу у виноградарстві, а її негативний вплив на платоспроможність населення – необхідність прояву асортиментної і цінової гнучкості з боку винно-коньячних заводів регіону. На цьому тлі відбувалося «стиснення» виноградно-виноробного комплексу, що спричинило переорієнтацію сільськогосподарських товаровиробників на інші виробничі напрямки, зниження тісноти міжгалузевих зв'язків.

Питанням розвитку виноградно-виноробного підкомплексу присвячені роботи Аджиєв А.С., Велибекової Л.А., Гаджиєва Ш.Д., Гасанова А.Д., Гусейнова А.Г., Єгорова Е.А., Шадріної Ж.А., Жукова О.І., Казахмедова Р.Е., Маллаєвої З.А., Фейзуллаєва Б.А., Раджабова Р.А. та інших.

Виноградарство, як одна з головних галузей сільського господарства є пріоритетним напрямком в економіці країни. Підвищення попиту на свіжий виноград і виноградну продукцію на внутрішньому і зовнішніх ринках, а також те, що вирощування винограду є одним з основних видів сільського господарства серед місцевого населення протягом століть створює передумови для залучення інтересу до даного сектору.

Розвиток виноградарства і виноградної промисловості, є важливим фактором зайнятості, в тому числі при вирішенні багатьох завдань соціально-економічного і демографічного розвитку. На думку місцевих експертів для досягнення поставлених цілей в області виноградарства і виноробства необхідно:

- збільшити фінансову допомогу вони надають державою для створення і впровадження нових технологій і наукових досліджень;

- сприяти створенню і функціонуванню національної системи контролю і сертифікації саджанців;

- прискорити створення нових виноградників на основі попередніх науково-технічних проектів розроблених під керівництвом фахівців в області виноградарства та ін.

Розроблення стратегії розвитку виноградарсько-виноробної галузі має охоплювати основні пріоритетні напрями – виробничий, соціальний та техніко-технологічний, – що забезпечить досягнення економічних, соціальних та екологічних цілей на основі задоволення потреб споживачів у якісній продукції виноградарства і виноробства.

Зміни, що відбуваються в економіці і в людських відносинах на сучасному етапі розвитку дають можливість характеризувати стан світової економічної системи як період становлення «нової економіки», в якій можуть бути виділені основні фактори, що визначають формування виникаючих умов господарювання: глобалізація світових ринків, розробка і впровадження

стандартів, новий інформаційний простір, основні напрямки стратегії інноваційної діяльності в окремих регіонах і галузях.

У цих умовах розробляються нові державні програми наукової (інноваційної) стратегії розвитку економіки на тривалий період. Для цього необхідно здійснення методологічних і методичних розробок в області прогнозування, стратегічного планування, моніторингу та моделювання інноваційної діяльності в окремих галузях [2].

При розробці стратегії інноваційної діяльності на рівні галузей регіону елементами прогнозування виступають питання вибору і обґрунтування пріоритетів науково-технічного розвитку, оцінок економічного потенціалу окремих підприємств з урахуванням інноваційної складової, здійснення ранжирування (класифікації) заходів та інноваційних проектів [2].

Стратегічний напрямок переходу окремих галузей виноградного виноробства на інноваційний тип розвитку повинні передбачати певну зміну набору структури ресурсів і організацію їх відтворення, оптимального розподілу та використання і на цій основі досягнення високої ефективності прийнятих рішень.

Для формування механізму, що забезпечує організаційно-економічну стійкість, необхідний перегляд тих елементів загальної системи управління, які перешкоджають адаптації підприємств галузі до факторів бізнес-середовища.

Одне з основних інноваційних напрямків щодо кардинального збільшення виробництва і підвищення якості плодючої продукції – це науково обґрунтоване розміщення виноградників в найбільш сприятливих для них ґрунтово-кліматичних умовах; відповідність потенціалу промислового сортименту винограду природних ресурсів конкретного регіону; виходячи з того, що, чим більше умови культури (включаючи агротехнічні заходи) відповідають біології сорту, тим вища ефективність виноградарства [3]. Порушення цього принципу веде до значних витрат в галузі. Дуже важливий обґрунтований

підбір сортів винограду, що підтверджується проведеними дослідженнями.

Значна залежність виноградарства від погодних умов є вирішальним фактором зниження енергетичної продуктивності агроценозів, в тому числі і експоненціального зростання витрат непоправною енергії на кожен додаткову харчову категорію.

Виробництво тихих вин України має значний виробничий потенціал. Однак технологічне обладнання в основному технічно зношене і морально застаріло (експлуатується 15–20 і більше років). До того ж різко скоротився випуск основного технологічного обладнання для переробки винограду: прийомних бункерів-живильників, теплообмінного, насосного, фільтрувального обладнання та ін.

У зв'язку з відсутністю вітчизняного обладнання на ринок України здійснюються поставки зарубіжними фірмами і їх ексклюзивними представниками такі інноваційні технології для виготовлення вин:

- валкові дробарки-відділення ягід;
- пневматичні кошикові преси;
- винофікатори для виноробства по «червоному» способу;
- обладнання для розливу та оформлення винопродукції;
- фільтрувальне обладнання: барабанні вакуум-фільтри, мембранні фільтри, наливні дискові фільтри; фільтр-преси;
- теплообмінне обладнання: ультраохладітелі, теплообмінні апарати типу «труба в трубі»;
- флотаційні установки;
- установки з обробки вин холодом [1].

Устаткування, що поставляється зарубіжними фірмами, не завжди відповідає вимогам вітчизняного виноробства, оскільки орієнтоване на європейські вимоги до сировини та вино-матеріалів, і до того ж вимагає вкладення значних капітальних витрат через високу вартість. Однак це не зупиняє вітчизняні підприємства в умовах збільшення частки приватного капіталу,

оскільки придбання імпортного обладнання в багатьох випадках є проявом іміджевої політики інвесторів виноробних підприємств, яка, в ряді випадків, не враховує наявності вітчизняних більш ефективних видів технологічного обладнання.

Спектрофотометричний аналіз вина є значним компонентом сучасного успішного виноробства, який збирає критичну інформацію про параметри продукту. Він аналізує без лабораторій, за межами виноградника, що потрібно для поліпшення якості вина. Спектрофотометр аналізує якість вина на підставі його кольору, і визначає також іншу сенсорну інформацію.

Vinbot – так називається рухомий робот, який став добрим другом виноробів. Європейські винороби успішно використовують його, як постачальника надійної інформації про виноград і його врожаї, який детально розповідає про стан винограду. Робот незалежно пересувається на землі, знімає 3D фото, і відправляє на сервер інформацію, зібрану про виноград, потім цей фотоматеріал буде оброблений за допомогою спеціального алгоритму, в результаті чого винороб отримує повну картину про оптимальну зрілості, і врожайності винограду на різних ділянках виноградника [4].

Отже, технологія виробництва екстрактивних, забарвлених і ароматичних вин передбачає проведення процесу екстрагування поліфенольних і летючих компонентів з твердих частин виноградних ягід. Регулювання цих процесів як з точки зору їх інтенсифікації так і забезпечення стійкості дисперсних систем вина, а також якості цільового продукту в процесі витримки і зберігання, є важливим напрямком в сучасній технології.

У зв'язку з цим теоретично обгрунтовані технології вібраційного і електромагнітного впливу на мезгу, спрямовані на регулювання фізичних, фізико-хімічних, біохімічних і мікробіологічних процесів при виробництві екстрактивних і ароматичних вин. Крім того, більшість виноробних підприємств не має сертифікованої системи управління якістю продукції відповідно

до стандартів ISO 9000. Разом із тим жорстка конкуренція як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку вина потребує підвищення якості й безпечності вітчизняної винної продукції.

Література:

1. Бондаренко С.А., Селіхов С.В. Формування системи мотивації персоналу виноробних підприємств на засадах інноваційних технологій. *Економіка харчової промисловості*. 2016. Т. 8. № 2. С. 52–58.

2. Власов В.В., Белоус І.В. Стан і перспективні напрями розвитку виноградарства і виноробства. *Вісник аграрної науки*. 2015. № 5. С. 5–10.

3. Селіхов С.В. Аналіз напрямків інноваційного розвитку підприємств виноградної галузі. *Економіка харчової промисловості*. 2017. Т. 9. № 4. С. 73–80.

4. Стан виноробної галузі у світі: веб-сайт. URL: <http://takeprofit.org/economicnews.php>.

Наукове видання

**Сучасні проблеми
і перспективи розвитку
підприємництва та фінансово-
економічного потенціалу регіону
в умовах євроінтеграції**

**ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ**

2 жовтня 2021 року

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори статей. Думки, положення і висновки, висловлені авторами, не обов'язково відображають позицію редакції.

Матеріали друкуються за авторською редакцією.

Адреса редакції:
Французький бульвар 24/26, к. 38А, м. Одеса, Україна, 65082.
Кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова.

Підписано до друку 08.10.2021 р. Формат 60x90/16.
Папір офсетний. Цифровий друк. Ум.-друк. ар. 4,65.
Наклад 100 прим. Замовлення № 1021-02.

Надруковано: ФОП Головка О.А.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4871 від 24.03.2015 р.